

Journal of Congress
Washington, D. C.

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, MARCH 29, 1948

LETO L. — VOL. L.

Komunisti v Trstu čakajo za nadaljna navodila iz Moskve

**Dokler ne reče besede
Moskva, so komunisti
tih glede Trsta**

Trst. — Lokalna komunistična stranka čaka nadaljnjih ukazov iz Moskve, katere bo dobila preko Beograda. Dokler ne dobi teh navodil, ne bodo komunisti nič rekli na predlog zapadnih zaveznikov, da se izroči Trst Italiji. Tržaška komunistična partija je v posvetovanjih z Moskvo, zato molči komunistično časopisje in voditelji.

Pred par dnevi je bilo pri sv. Jakobu masno zborovanje komunistov, katerega se je udeležilo kakih 2.000 oseb. Toda na zborovanju je bilo vse mirno, čeprav je zavezniška vojaška oblast pričakovala demonstracij.

Dokler ne izve mnenja Moskve glede Trsta ne piše komunistično časopisje nič o tem. Izjavo jugoslovanskega zunanjega ministra, Simića, da je Jugoslavija pripravljena prisoditi Trst Italiji v zameno za Gorico, je komunistično časopisje omenilo samo s par vrsticami, ker tudi Moskva ni rekla nič na to.

Edino, kar poje komunistično časopisje je to, da skušajo zapadni zavezniki pomagati Gasperjevi vladi pri volitvah 18. aprila.

Pri Volčji Dragi se je jugoslovansko vojaštvo pomaknilo 600 čevljev globlje v cono A, katero ima zasedeno angleško in ameriško vojaštvo. Jugoslovani so zdaj samo 100 čevljev še od železniške postaje tukaj.

Pravijo, da je vsak napor zastoj, da bi dobili Eisen- howerja za kandidata

Washington. — Med demokrati se vedno bolj sliši glas, da bodo nominalni generala Eisenhowerja za predsedniškega kandidata. Dva Rooseveltova sinova, Elliott in Franklin, sta se izjavila javno zanj. Tisti demokrati, ki so proti Trumanu, bi radi Eisenhowerja.

Ozi prijetelji Eisenhowerja pa pravijo, da ga ne bodo spravili v politiko, kakor ga niso mogli republikanci. Še v januarju je Eisenhower izjavil, da ne bi sprejel predsedniške nominacije. To je bilo takrat, ko so ga snubili republikanci. Ampak sodijo da ni kandidat nobene stranke.

Noben Rooseveltov sinov ni napadel Truman, ko sta se izjavila za Eisenhowerja, sta pa toliko bolj našgala Wallacea, češ da v času največje krize razdvaja deželo.

Komunisti najmočnejši v Italiji

London. — Angleški politikarji mislijo, da bodo dobili komunisti v Italiji pri volitvah od 38 do 43% in da bodo najmočnejša politična stranka. Radi tega bodo zahtevali važne pozicije pri vladi.

V Avstriji se boje velikih nemirov

Dunaj. — Prihodnjih 6 tednov bo najbolj kritičnih v Avstriji, svarti vlada. Ako v tem času ne pride dovolj pomoči iz Amerike, se bodo dvignili delavci, naščuvani od komunistov.

V CLEVELANDU SMO IMELI BELO VELIKO NOČ

V Clevelandu smo imeli v soboto nalive, proti večeru je začel pa naletavati sneg. Kmalu zatem je pritisnil mrzel sever in mokre ceste je prevlekla poledenica, da so začeli avtomobili plesati od robnika do robnika. Mnogo avtntnih kolizij je bilo na cesti ob jezeru. Večinoma so trpeli fenderji pri avtomobilih. Mesto je moralo poslati na cesti truke s soljo na najbolj nevarne kraje, da so odtajali poledenico.

Velikonočna nedelja je bila suha in lepa, toda dokaj mrzla.

Lewis ni hotel priti k zaslišanju vladnega preiskovalnega odbora

Washington. — Preiskovalni odbor, ki ga je imenoval predsednik Truman da poroča vzroke premogarske stavke, je poklical na zaslihanje zastopnike premogovnih družb in premogarske unije. To je bilo potrebno, ker mora odbor poročati predsedniku pritožbe obeh strank.

Zastopniki vseh premogovnih družb so prišli, toda od unije premogarjev ni bilo nikogar. Zaslihanje se je vseeno vršilo in premogarske družbe so povedale svoje stališče. Ako bo John Lewis prisilil s sodnim ukazom, da pride na zaslihanje, še ni znano. Odbor mu je dal čas do danes, da se odzove prostovoljno.

Komunisti si lastijo idejo, da pride Trst nazaj k Italiji

Rim. — Na trgu Del Popolo se je zbralo do 100.000 narodov, da sliši vodjo komunistov, Palmiro Togliattija. Shod je bila razbohnan po vse deželi in vse je hitelo skupaj, da sliši poslanca Moskve. Toda mnogi so bili razočarani in odšli so domov še tekom govora vodje komunistov.

Togliatti je vpil, da so zapadni zavezniki ponudili Trst Italiji samo z namenom, "da nas zapletoje v nov svetovni požar" in z namenom, da preprečijo Italiji in Jugoslaviji začeti dogovore glede Trsta.

Togliatti je skušal prepričati zveste poslušalce, da so komunisti in ne zapadni zavezniki započeli idejo, da se vrne Trst Italiji. Zapadni zavezniki so komunistično stranko s tem samo prehiteli.

Videti je, da bodo komunisti po Italiji zdaj vodili voljno kampanjo v tem smislu, "to se pravi: želja vseh komunistov je in je vedno bila, da dobi Italija Trst nazaj."

Roseveltov sin je za Eisenhowerja

New York. — Franklin D. Roosevelt, Jr. apelira na narod Zed. držav, da nominira gen. Eisenhowerja za predsedniškega kandidata na demokratiški listi. To, je rekel, je njegovo mnenje kot veteran in državljani.

Sestri umrli v istem stolu zapovrstjo

Pittsburgh, Pa. — Matilda in Emily Tate, stari 78 in 75 let, sta živeli vse življenje skupaj. Oni dan je starejša sestra umrla, sedeč na stolu. Ko je pogrebnik truplo odpeljal, se je vsedla mlajša na isti stol in umrla.

Predsednik Truman je prepovedal ves izvoz, ki bi služil za vojno

**Od 15. aprila bo stroga
kontrola nad izvozom
v Rusijo in satelitom**

Washington. — Predsednik Truman je razglasil strogo kontrolo nad izvozom vsakega blaga iz Zed. držav v Sovjetsko Rusijo in njenim satelitom, katero blago bi lahko izbrabli v vojne svrhe. Odredba stopi v veljavo 15. aprila. Za vsak tak izvoz bo treba po tem dnevu dobiti posebno dovoljenje od trgovinskega oddelka vlade.

Pod to odredbo pridejo zlasti letala, letalski motorji, municija, vse vrste orožje in sploh vse, kar bi se moglo rabiti za vojno.

Predsednik je to storil na pritisek kongresa, ki je zvedel, da je armada prodala nekaj odvisnih motorjev za letala in katere so potem zasebni kupci z velikim dobičkom prodali Rusiji.

Trgovinski tajnik pa naznaja, da ne gre nobeno blago v Rusijo ali njenim satelitom, ako tega prej ne odobri armada in mornariško poveljstvo.

Iz raznih naselbin

FLORA, Indiana. — Joe Krajc je prejel iz stare domovine žalostno vest, da mu je 12. marca umrla mati Rozalija Krajc in sicer v Lipovcu št. 16 pri Ribnici. V Flora, Indiana, zapuščina Josipa, v Clevelandu hčer Mary Kozel in sestro Mary Kraje na 7612 Myron Ave., ter vnuke in sorodnike, v starem kraju pa žalujočega moža Franceta, hčer Franciško Gorše in sina Franca ter mnogo vnukov in sorodnikov. Naj jim bo lahka domača gruda.

Mrs. Roosevelt je za vojaško treningo

Washington. — Mrs. Eleanor Roosevelt je vpila, da mora vpeljati splošno vojaško treningo, ker je to "edin jezik, ki ga Rusija razume."

Cena živežu je spet na podvigu

Washington. — Urad za delavsko statistiko poroča, da vsa znamenja kažejo, da se bodo cene živilom zopet začele dvigati. Februarsko padanje cen je bilo le začasno.

Radarski vremenski napoved v Clevelandu

Na clevelandskem letališču bodo vzpostavili radar, ki bo napovedoval prihod viharja 200 milj naokrog. Naprava bo inštalirala poveljstvo ameriške zračne sile.

Rusija je začela vračati ujetnike

Bukarešt. — Iz Rusije so do spete tri velike skupine romunskih vojni ujetnikov. Vseh skupaj jih bo Rusija v kratkem vrnila 38.000.

Berite in strmite! Na vsak način čitajte danasnji uvodnik! Ko ga boste prečitali do konca, si boste rekli: ali je to mogoče, da bi se kdo v tako kratkem času postavil na glavo, kot se je avtor tistega članka, sam Prosvetni urednik Gar- den? Toda vse so njegove lastne besede. Kar malo sram nas je, da nismo mi, najhujši nasprotniki boljševizma, nikoli napisali tako hudih besed o Stalinu in o vsem kar počenja boljševizem s človeškimi sužnji. In kdor ni ali še ne verjame nam, naj čita Gardnov članek. Ta jih šele poje Stalinu, ta!

Tornado je obiskal Indiano, Illinois in Missouri

**Najmanj 43 oseb mrtvih,
več sto ranjenih in
mnogo škode na imetju.**

Indianapolis, Ind. — V petek zvečer je obiskal močan tornado južni del države Illinois, vzhodni del Missourija in nato planil v Indiano. Najmanj 43 oseb je bilo smrtnih žrtev in do 1000 ranjenih.

Tornado je zadel v Indiani okraje: Clay, Putnam, Hendricks in Marion. V Coatsville je prihrumel ob času, ko so sedeli ljudje pri večerji. Zato je bilo toliko ljudi ubitih, ker je vihar podr nanje hiše. V bližini Indianopolisa je vihar podr več hiš, toda smrtnih žrtev ni bilo tukaj.

Večer prej je pa tornado zadel St. Charles, Missouri, ki je predmestje St. Louisa. Vihar je obiskal tudi del Oklahome in Arkansasa.

Od Chicaga do Milwau- kee brez prevoza

Chicago. — V soboto so zastavkali uslužbenci Chicaga North Shore & Milwaukee železnice, busov in ulične železnice. Do 72.000 oseb med Chicaga in Milwaukee je bilo brez prevoznih sredstev. Unija zahteva 15 centov več na uro.

Otroci niso vzrok za višjo najemnino

New York. — Sodnik Breitbart iz Brooklyna je razsodil, da gospodar nima pravice povišati najemnine družini, kateri se je rodil otrok. Rekel je, da bi tako početje lahko vodilo do porodne kontrole, ker bi se ljudje bali otrok.

Tuje podmornice so videli blizu ameriške obale

**Podobno je bilo tudi v
letih 1917 in 1941 pred
vojno z Nemčijo**

Washington. — Mornariški tajnik John L. Sullivan je večeraj poročal, da se je videlo nedavno tega ob Ameriki podmornice, ki niso last nobene države zapadno od železne zaves.

"Glede tega ne morem ob tem času reči ničesar izrecnega, toda ako pogledamo nazaj, se bomo spomnili, da se je godilo podobno tudi v letih 1917 in 1941, predno smo šli v vojno z Nemčijo," je rekel Sullivan.

To je izjavil tajnik pred senatnim odsekom za vojaške zadeve. S tem je najbrže cikal na ruske podmornice, ker vzhodno od železne zaves ima samo Rusija podmornice.

Rekel pa je, da ima Rusija zdaj več kot 250 podmornic, ki so v aktivni službi, dočim jih je imela Nemčija ob izbruhu 2. svetovne vojne samo 50, pa bi bila z njimi skoro zavojevala Atlantik.

Rusija je dobila po vojni nemške podmornice, med temi štiri najnovejšega modela. Obenem pa poseduje Rusija zdaj štiri velike nemške ladjedelnice, ki izdelujejo podmornice, kjer ima na razpolago nemške inženirje in nemške načrte za gradnjo.

Sullivan je tudi povedal, da Zed. države nimajo še nobenega uspešnega orožja proti najnovejši vrsti podmornicam.

Ameriški bombniki lahko dosežejo vsako poedino točko v Sovjetski Rusiji

Washington. — Stuart Symington, tajnik letalske sile Zed. držav, je zdaj prvič povedal, da ameriški bombniki B-29 lahko dosežejo vsako točko v Sovjetski Rusiji in se zopet vrnejo nazaj na svojo bazo. Njih polet gre lahko do 5.000 milj in Rusijo lahko napadajo z Alaske ali Labradorja.

Tajnik je tudi povedal, da se ameriške bombnike napolni z gazolinom tekom poleta, da jim torej radi kuriva ni treba pristati na tleh. Po napadu pa lahko ameriški bombniki tudi pristanejo na Filipinih ali na Okinawi, ako jim je predaleč domov na bazo.

To je zdaj prvič, da je ameriška letalska sila povedala javnosti, da svoja letala lahko napolni v zraku tekom poleta z gazolinom.

NAŠ LIST GRE ZDAJ V VSEH 5 DELOV SVETA

Iz Avstralije se je oglasil Ignacij Ahlin, ki piše, da je dospele tja več slovenskih beguncev na delo. Ničesar jim ne manjka kot Ameriške Domovine, ki jo poznajo še iz taborišč. Zdjaj jo tudi naročajo, ker jo lahko plačajo, pravijo.

Tako gre zdaj Ameriška Domovina v vseh 5 delov sveta: Evropo, Azijo, Afriko, Avstralijo in pa seveda v — Ameriko. Nismo malo ponosni na to!

Židje so piketirali Belo hišo

Washington. — Pred Belo hišo se je zbralo kakih 500 židov iz Brooklyna, N. Y., ki so protestirali, ker vlada ne vztraja na delitvi Palestine.

ZA MacARTHURJA BODO ORGANIZIRALI 1,000 KLUBOV

Milwaukee, Wis. — Voditelji, ki bi radi dobili predsedniško nominacijo za generala MacArthurja, so se v soboto zbrali tukaj iz 20 držav. Napravili so načrt, da bodo organizirali po deželi 1.000 klubov, ki bodo delali za MacArthurja. V državi Wisconsin bodo 6. aprila primarne volitve in tedaj se bo pokazalo, če so ljudje za MacArthurja, ako bodo izvoljeni njegovi delegatje..

Pravi vzrok spremembe stališča glede Palestine je Sovjetska Rusija

Washington. — Javno sicer vlada tega ne pove, toda v diplomatskih krogih je zdaj javna tajnost, da je v glavnem Sovjetska Rusija vzrok, da je vlada Zed. držav spremenila svoje stališče glede delitve Palestine. Zed. države hočejo namreč prepričati, da bi prišla Sovjetska Rusija v Sveto deželo, najsi bo s svojim vojaštvom ali svojo besedo.

Ameriška vlada je zdaj v dogovorih z Anglijo, da bi obdržala svoje čete v Palestini še po 15. maju, na kateri dan jih je nameravala poklicati domov. Zed. države so pripravljene kriti nekaj stroškov za vzdrževanje angleške armade v Palestini, dokler Zveza narodov ne najde kakšnega inihoda iz teka zapletenega vprašanja.

NOVI GROBOVI

Joseph Budeselich
V soboto popoldne je umrl v St. Alexis bolnišnici Joseph Budeselich, star 65 let, stanujoč pri hčeri na 10909 Sandusky Ave. Bil je vdovec. Zapuščena sinove: Johna, Franka in Josepha v Kaliforniji, Nicka, hčeri Mrs. Mary Frank in Mrs. Ann Stevens, vnuke in pravnuke in več sorodnikov. Doma je bil iz sela Mrkopalj, kotar Delnice, kjer zapuščena sorodnike. V Ameriki je bil 46 let. Pogreb bo jutri zjutraj ob 9:15 iz Zelenovega pogrebnega zavoda na St. Clari Ave. v cerkev sv. Vida ob 10 in na Kalvarijo.

Sovjeti so kapitulirali v Berlinu zaveznikom

Berlin. — Videti je, da so Sovjeti popolnoma kapitulirali pred zapadnimi zavezniki, ko so naznanili, da bo zoper sklicana seja zavezniške kontrolne komisije.

Iz zadnje seje komisije je namreč sovjetski maršal Sokolovski odšel z vsem svojim štabom, ne da bi povedal, če bo še kdaj sklicana seja. Nato so zapadni zavezniki izjavili, da ne bo nobene seje več, dokler je ne skličejo Rusi. Ameriški general Clay je vrhu tega izjavil, da če Rusi mislijo, da bodo s takim postopanjem pregnali zaveznike iz Berlina, se motijo.

To je pomagal in sovjetski general Lukjančenko je koncem tedna naznanil, da se bodo zopet vršile seje zavezniške komisije, kot so se prej.

Poljska bo mobilizirala 2,000,000 mladine

Varšava. — Poljska vlada namerava mobilizirati do konca leta 2.000.000 mladine. Mladina od 16 do 21 leta se mora priglasiti za vojaško treningo in fizično izobrazbo. Tudi dekleta bo vlada mobilizirala, toda ne še letos.

DAVKI, DAVKI, DAVKI. — TUDI ZADRUŽNA PODJETJA niso dovolj pridna pri plačevanju svojih obveznosti. Zvezni finančni minister je izdal odredbo proti nerednim plačnikom. Kdor ne plača svojih dolgov, čeprav spada v skupino zadržnih ali državnih podjetij, temu za prvo državne banke vse kredite. Torej tudi v državnih podjetjih ni preveč veselja nad plačevanjem.

PISMO Z GORENJSKE. — Naj navedem za vzgled, kako je z davki, odlomek iz pisma, ki ga je nekdo prejel z Gorenjskega. Pismo pravi: "Naše gospodarske težave se kar kopičijo. Dolgo se v takem položaju ne bo dalo več vzdržati. Še moški izgubljajo glavo, kaj še le ženske, ki so ostale same na gospodarstvih. Davčni vijak pritiska predvsem po hlevih in so redki, ki so ohranili živino tako, kot je potrebno za posestvo. N.-u. so nabili 90.000 din davka. Če bo hotel plačati, se bo moral posloviti od vse živine razen par repov. Pa si predstavljaj razočaranje tega možička, ki je poprej ves gorel za Osvobodilno fronto. Njegovi sosedje seveda niso v nič boljšem položaju. Revnejši naravnost obupujejo, drugi v jezi in žalosti pišejo, vsi pa preklinjajo to noro gospodarstvo v tem času!"

Dalje na 2. strani

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA
 Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	MARCH	1948
5	1	6
7	2	8
14	9	15
21	16	22
28	23	29
30	31	

SUBSCRIPTION RATES
 United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 8th, 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.
 No. 62 Mon., March 29, 1948

Pogreta rihta iz Gardenove kuhinje

(Razprava o boljšeizmu)

Med vsemi našimi zagovorniki komunistične tiranije v Rusiji ter ostalih komunističnih deželah s totalitarskimi režimi, je eden najdrznejših in najbolj fanatičnih Anton Garden, urednik "Prosvete," ki neusmiljeno s fašisti, delavskimi izdajalci in reakcionarji nažene vse, ki si drznejo podvomiti, da vlada pod temi zločinskimi režimi najčistejša svoboda. Pa kaj bomo ponavljali to, saj je znano vsem, ki čita njegove članke v "Prosveti." Zanima nas to, kaj je pisal ta politični Fakir leta 1940 v "Proletarčevem" Družinskem koledarju, kjer je podal pod naslovom "Boljševizem po 22 letih," tole resnično sliko o boljševizmu oziroma komunizmu, s katero se mi še danes popolnoma strinjamo. Torej še enkrat, da ne bo pomote: Tegale članka ni napisal kak "klerofašistični plutokrat," niti ne kak Hearstov "hlapec kapitalistične reakcije," temveč Tone Garden, delavski bореc in urednik "Prosvete" in objavil ga je v socialističnem "Družinskem koledarju!" Torej čitajte, strmite, zmenčajte si oči, da se prepričate, če morda ne dremljete in sanjate, vsčipnite se, če ste pri zavesti, pa zopet čitajte! Članek tega socialističnega Don Kihota se glasi:

"Zadnje dni avgusta 1939 sta Hitler in Stalin vrgla bombo, ki je na mah podrla vsa pričakovanja in vse iluzije med izpovedniki demokracije in "demokracije." Ves svet je zastmel. Presenečenje dvajsetega stoletja. Sapo je vzele tudi diplomatski krogom v vseh državah. Vzelo je par dni, da so vladni krogi kapitalističnih držav prišli k sebi. Objava pogodbe med Stalinom in Hitlerjem je takoj pokazala, da je več kot navadna obrambna pogodba, kakršne je Rusija prejela leta sklenila z vsemi obmejnimi državami v Evropi. Takoj je bilo razvidno, da je bila med obema diktatorjema sklenjena prijateljska pogodba — prijateljska v toliko, kolikor se ta beseda razume v državnih odnošajih, baziranih na "power politics" ali politiki intrige.

Ta pobratimija med nacizmom in stalinizmom je bila največja bomba za tiste, ki so sovjetsko Rusijo še smatrali za delavsko državo (pisec (Garden) se je te iluzije iznebil že pred leti, torej ni bil razočaran). Med temi elementi je bilo mnogo takih, ki so pobijali politični režim Rusije, toda so Stalina tolerirali ali ga celo zagovarjali javno in privatno, češ, da je "praktičen" graditelj Rusije; zadnja leta je v masnem obsegu likvidiral svojo opozicijo le zato, ker mu je metala polena pod noge v ekonomski konstrukciji dežele.

Vse to so delali in simpatizirali s Stalinom kot — "praktični" ljudje, ki na teorije ne dajo dosti ali pa sploh nič. Kakor da bi bila gradnja ogromnih tovarn in elektrarn, novih mest in nebotičnikov, podzemne železnice v Moskvi in velikih kanalov, novih strojev in železnice itd., itd. cilj človeštva in ne (samo) sredstvo do boljšega življenja! Ne bi tega omenjal, ako se ne bi ta nazor razpasel zadnja leta tudi med nami, seveda kot refleks iz splošnega sveta.

Toda, kar je Rusija storila pod Stalinovim režimom na gospodarskem polju, izvršila ogromna konstrukcijska dela in ekonomsko vsaj navidezno (vsa podčrtanja so naša. Ured. A. D.), dvignila deželo na visoko stopnjo, mar ni vse to in še veliko več dosegel tudi kapitalizem, sicer v daljši dobi, toda ob veliko manjših človeških žrtvah in veliko večji svobodi? In vendar kapitalizem zato ne občudujemo, še manj pa obožujemo, dasi skušamo razumeti in spoznati zgodovinske in ekonomske faktorje, ki so mu dali življenje in pogoje, da je zgradil čudovit industrijski aparat.

In brutalen kakor je kapitalizem, vendar se njegova krvava in represivna zgodovina ne da niti primerjati z boljševiško-stalinistično ali fašistično tiranijo, v kateri se nahaja delavstvo Rusije ali drugih fašističnih držav. (Ker pravi: "ali drugih fašističnih držav," smatra Rusijo za fašistično državo, kakor jo smatramo tudi mi; razlika je le v tem, ker vlada v Rusiji rdeči fašizem. Op. ured.). Nobena kapitalistična država ni do prihoda totalitarizma izvajala masnih eksekucij in "likvidacij" svojih političnih nasprotnikov, kakor to dela Stalinov režim posebno zadnja leta — fašizem se od njega le uči in ga posnema. (Bravo, tudi mi zmerom isto trdimo!)

In vendar so ljudje, — posebno do pobratimije med Berlinom in Moskvo jih je bilo mnogo tudi med razredno in napredno zavajnimi delavci in liberalci — ki na eni strani obožujejo in pobijajo — pravilno! — kapitalistične in fašistične represije in izkoriščanje, medtem ko na drugi strani molče ali odobravajo, nekateri zelo nepremišljeno ali celo idiotsko, krvave represije in despotizem Stalinovega režima.

Tista doba, v kateri je bila diktatura v Rusiji potrebna ali vsaj opravičljiva toda ne NAD PROLETARIJATOM! — je že davno minila. Danes — že mnogo let, najmanj 15 — je največja nesreča in poguba ne samo za proletarsko Rusijo, marveč za vse delavstvo. Kdor tega ne vidi, je slep; kdor to odobrava z vsemi represijami in despotizmom vred,

je perversnež in sadist." (How about yourself, tovariš?)

Ne, ne, čitatelji, nikar se ne žalostite, ni še konec te imenitne razlage in tudi jutri je še ne bo. Je preveč zanimiva, da je ne bi otepi pozabljenju. In kadar je bo konec, bomo še mi napisali par vrst od naše strani, na katere, upamo, da nam bo učeni psevdosocialist in današnji OBOŽEVALEC vseh teh tiranij in totalitarizmov, ki jim bere tukaj kozje molitvice, odgovoril. Kajne, tovariš Garden, da boste? In upamo, da nas ne boste šli tožiti, češ, da smo falsificirali Vaše ime, Vaš članek ali pa da boste celo rekli, da smo dali natisniti celotno posebno knjigo izdaje "Družinskega koledarja," da bi Vam škodovali na časti in časnikarskem ugledu. — Torej pa še jutri nekoliko o Vaši izborni razpravi, s katero se 100-procentno strinjamo. Razlika med nami in Vami je samo ta, da smo se mi strinjali z njo že tedaj kot Vi, in se še veliko bolj strinjamo danes! Upamo, da si s to pogreto rihto ne boste pokvarili želodca, saj prihaja iz Vaše lastne kuhinje.

BESEDA IZ NARODA

Pevski-koncert SZZ

Cleveland, O. — V nedeljo 30. maja bo velik dan za članice Slovenske ženske zveze. Med nami bo gostoval pevski zbor podružnice št. 2 iz Chicaga, Ill. In nam priredil lep pevski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Pričetek koncerta bo ob štiri popoldne. Po koncertu bo pa ples in prosta zabava. Pri tem pevskem zboru so samo žene in dekleta, ki so članice naše Zveze in vse izvrstne pevke. Poleg lepih slovenskih narodnih pesmi nam bodo podale tudi tako zveni "Minstrel Show." Tako bomo imeli za malenkostno vstopnino velik užitek, prvič bomo uživali lepoto naših lepih narodnih pesmi, drugič pa bo pri "Minstrel Show" smeha na kožo.

Zato vas še sedaj članice ter vse ljubitelje petja in zdravega humorja prav prijazno vabimo na poset tega koncerta. Vstopnice si lahko, preskrbite pri odbornicah vseh clevelandskih podružnic, pod katerih pokroviteljstvom se koncert vrši. Tudi za okrepcila bo dobro preskrbljeno. Pridite vse in vsi 30. maja ob štiri popoldne v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd., kjer bo donela prelepa slovenska pesem.

Ella Starin.

Na veselico dr. sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ

Euclid, O. — Potom Ameriške Domovine želimo povabiti vse naše prijatelje in znance, posebno pa člane in članice našega društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ na našo spomladansko veselico, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo večer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Zabave bo dovolj za vse. Ker bo ta dan še "mala velika noč," bomo imeli tudi lepe in rdeče pisane pirhe, da boste lahko sekali ali štrčkali (trkali), obtonev pa obojali spomine na svoja mlada leta v ljubljeni stari domovini.

Pripeljite tudi mladino s seboj, svoje otroke, da bodo videli, kakšno veselje smo imeli mi, ko smo bili še doma kot otroci in tudi že odrasli. Vabimo prav vse in če bo premalo prostora, bomo pa Ribničane dobili, da nam bodo dvorano razdelili, saj nekaj nam jih je že obljubilo, da pridejo pogledat. Tudi Jaka z Micko naj pride, bomo vsaj videli, če ima Micka res tako lep slammik, kakor se vsak pondeljek postavlja tam na "kornarju." Pa s'j ne verjamem, da ga ima drugače, kot če se nam sama predstavi. Jaka zelo "lajka" regrad z jajci in sedaj imata najlepšo priliko si jih nabavit. Cel teden ne bo treba kuhat in ne črepinj pomivat, regrada je tam za dvorano pa že vse zeleno. Jaka bo pirhe sekal, Micka pa regrada nabrala, pa bo za cel teden košta in skoraj zastojni. Kaj se ne izplača iti na tako zabavo? Menda ja!

Zato pa rečem, da kdor bo prej prišel, več bo lahko nesel domov. Tudi kolač bomo imeli in vse, kar zraven spada. Oh, al' bo lušno! Struklovi fantje bodo pa igrali tako lepo in prijetno, da bodo gotovo vse spravili v dobro voljo. Vse to za samo 65 centov. Taka veselica ni vsak dan.

Pa še nekaj bi bila skoraj pozabila. Mr. Rupert je obljubil, da bo pripeljal svoje "Slovanske" prijatelje s seboj, ki so taki pevci, da bi jih človek kar naprej poslušal, če bo res obljubo izpolnil, pa pridite sami pokledati, da se boste prepričali. Naš veselilni odbor bo preskrbel za vse dobrote tega sveta. Vidite, kaj vas vse čaka. Samo to rečem, žal mu bo, kdor bo ostal doma. Zato si še vnaprej rezervirajte belo nedeljo za v Slovenski društveni dom na Recher Ave. Na svidenje!

Matilda Repret.

Pesnik in človek

Pred sedemdesetimi leti, 23. januarja 1878 je na Vinici (Bela Krajina) zagledal luč sveta eden največjih slovenskih pesnikov, Oton Župančič. Župančičovo delo v slovenskem slovstvu je tako raznovrstno in obširno, da ga na tem mestu ne bi mogli pregledati niti oceniti.

Župančič je rasel in se razvijal v družbi našega klasika Ivana Cankarja in pesnikov Murna in Keteja. Tudi on je bil, kot ostali trije že pokojni, velik po duhu in nam je ustvaril nekaj izrednih del. Razlikoval se je od sovrstnikov le v tem, da je bil premoženjsko bolj situiran kot drugi in je zaradi tega lahko mnogo potoval po inozemstvu čeprav se mu je gimnazijskih letih tudi bolj slabo godilo.

O Župančiču in njegovem delu vladajo danes zelo različna mnenja. Težko je reči, kdo ima bolj prav; tisti, ki dvigajo Župančiča v oblake, ali oni, ki ga zaradi njegovega pesniškega "vetrogonstva" odklanjajo. Dokler bo Župančič živ, ne bo o njegovem delu mogoče napisati nepristranske sodbe. Vsekakor pa je zanimivo, kar je napisal o Župančiču sodobni slov. knjižni zgodovinar Anton Slodnjak: "Župančič je večji umetnik kot človek."

Župančičev pesniški jezik je bogat, razgiban, sočen, poln podob in drugih primer. Zgradba pesmi je svobodna, a premišljena in učinkovita. Po pesniškem značaju je Župančič podobem Medvedu, le da je izrazitejši individualist z bolj živo radovednostjo kot Medved. Njegov duh se lovi v zmotah, večkrat čuti resnico, pa se ji ogne. Začasno se je umiril v službi domovini in človeštvu, a je zašel pri tem do roba pozetje in tudi preko. Ko bodo minila leta, bodo Župančičeva dela iz zadnjih let sama pokazala, koliko je vredno njegovo delo za narod. Značilno pa je, da se vsi kritiki strinjajo v presoji Župančičevega dela do njegovih prevodov. Splošno so mnenja, da bi bilo bolje, če bi se

bil Župančič, ko je pričel enkrat prevajati, prepuстил prevodom in ne, da se je vdajal večkrat le samo priložnostnemu pesnikovanju.

Župančič je med živimi umetniki taka pojava, da mu ne bi bilo treba nikdar kloniti in upogibati hrbta, zato bi tudi lahko izostalo njegovo priložnostno pesnikovanje zadnjih dveh desetletij. Če je pesnik človek, ki naj daje oporo narodu ter mu kaže pravo smer, potem Župančič to svojemu narodu ni bil, kajti njegovi skoki v pripravljanju in menjavanju idej so preštevili in preveliki. Tudi bi jih težko na kakšen koli način opravičili. Župančič je bil nekaj tel vsehkozi centralist in pristaja diktatorskega političnega režima v Jugoslaviji (v letih 1929 do 1934), pod katerim so morali slovenski dijaki trgati iz svojih čitank speve slovenski zemlji, ki jih je napisal njegov prijatelj Ivan Cankar. Ko so prišli na oblast avtonomisti, je bil Župančič zopet tisti, ki se je dal razglašati po zvončnikih v namene politične stranke. Ob smrti kralja Aleksandra (9. oktobra 1934 v Marseilleu) je pozival mladino, naj bo zvesta kraljevi deji in naj se strne o njegovem sinu Petru II.; v današnjem času pa zopet poje speve in ode onemu, ki je na oblasti; čeprav je ves ustroj daleč od Aleksandrove ideje. In da je ob tem mogoče še reči, da ne more zapadna kultura Slovencev ničesar nuditi, ko nam je prav on dal toliko prevodov iz zapadne književnosti, tega niti preprost človek ne more razumeti.

Na drugi strani pa je sodba Župančiču milejša, ali bolje rečeno, najugodnejša. Pogledimo si nekaj stavkov kritikov:

"V stari Jugoslaviji je v pesniku revolucionarnost le za čas popustila. Med tem časom je Župančič, neizmerno mnogo delal. Župančič ni obogatil slovenskega lepovsvoja samo s svojimi pesmimi, njegova drama "Veronika Deseniška," njegovi govori, članki in na destine prevodov svetovnih lepovslovnih del so neizmerno obogatili slovenski jezik. Vsekakor ni po Prešernu in Cankarju večjega mojstra slovenske besede od njega.

V dneh zatiranja jugoslovanskih "narodov" v času Karadjordjevičeve diktature in reakcionarnega nasilja je pesnik iskal "velike tišine" in "velike samote" in je hotel znova priklicati pesem, ki jo je v "slovenstva trdi tlaki zgubil". Nemška in italijanska okupacija sta v Župančiču znova prebudili velikega revolucionarja.

"V tem času" (t. j. za časa italijanske in nemške okupacije — op. ur.), pravi gornji kritiki nasprotno stran, "je objavil svoje pesmi, torej takrat, ko je bil ukazana kulturni molk. Objavil je svoje pesni v Zborniku, ki ga je urejeval po osvoboditvi na smrt obsojeni in obesheni pisatelj Narte Velikonja. Zdal tudi ne govore o tem, da je Župančič med vsjo vojno prejemal plačo in bil na čelu Narodnega gledališča, ki je igralo za italijanske okupacije skoraj sama italijanska dela, za časa nemške pa prizorjalno opere za nemške oficirje. Takrat ta Župančič ni podal ostavke kot junak. Ob 70 letnici Župančiči te vijugaste poti vsekakor ne more biti vesel. Zaradi tega bo šel — kljub svoji umetniški veličini mlajših let — v zgodovino kot slabič."

Take so torej sodbe o Župančiču. Polne hvale in slavospevov, a polne tudi jedke kritike in očitkov. Sodbo o tem, česa je več, plev ali zrnja, si more deloma vsak sam ustvariti iz gornjih vrstic, še bolj pa, ako se je zanimal za dosedanje Župančičevo življenje in delovanje; najbolj pa bo to pokazala zgodovina.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

Enkrat sem brala v "njegovi" koloni: Bog daj vsak drug dan nedeljo in po vsej senožeči senco! No, kar se tiče sence, naj že bo, posebno žulaja meseca, ampak tisto radi nedelj bomo pa me ženske glasovale zapik. Šur, lahko jim je ob nedeljah, ko pride kaj boljšega na mizo, da moramo me od ranega jutra kuhati in cvrti in potem je toliko črepinj v sin-

Sv. Francišek govori ptičkom

Ko je hodil svetnik nekega dne mimo mesta Bevagna, je videl na nekem kraju: svoje poti zbranih mnogo ptičev vseh vrst. Francišek je se nekoliko nasmehnil, da jih ne bi prevéč vzemiril in jih pozdravil kot bi bili razumna bitja. Ptički se niso razleteli; nasprotno, obrnili so se k njemu, stegnili vratove, kot bi želeli, da pride k njim. Tedaj jim je svetnik spregovoril:

"Moji okriljeni bratje, vi morate vedno hvaliti svojega Stvarnika in ga ljubiti, ker vas oblači s perjem, ker vam je podaril krila in skrbi za vse vaše potrebe. On vas je ustvaril pred vsemi drugimi stvarmi in vam dodelil za bivanje čiste zračne višave ne da bi vam bilo treba sejati, ali spravljati v žitnice; ne da bi se morale s čim ukvarjati vas on vodi in hrani."

Ptički so ga pozorno gledali, se čudovito premikali, odpirali kljune in tolkli s perutnicami, ki je svetnik govoril. Francišek je stopil med nje, se dotaknil kakega ptička s svojo haljo in niti eden se ni premaknil. In slednjič niso hoteli odleteti, dokler jim ni podelil svojega blagoslova. In on, ki je vse to videl, si je v svojem preprostem srcu delal očitke, da ni nikoli vedel, kako je govoril ta dan ptičem.

Nato se je odpravil v nek trg, kjer je hotel pridigati ljudstvu na cesti. Toda na stregah je bilo toliko lastavic in so tako močno žgolele, da je komaj govoril. Zato jim je rekel:

"Lastavice, moje sestrice, ve ste zadosti govorile; zdaj je pa čas, da pridem jaz na vrsto. Poslušajte tedaj tiho Gospodovo besedo!"

Kot bi bile lastavice razumele, so takoj ubogale in niso več cvrčale.

Toda niso bila le živa bitja, katerim je Francišek delil izliv te svoje neskončne ljubezni. Z istim izlivom sreča, je občudoval in proslavljal lepoto cvetlic. Kadarkoli jih je dobil več skupaj, je šel k njim z otroško ljubeznijo in se preprosto zabaval z njimi. Enako je povabil žetev, trte, skale, gozdove, lepoto ravnin, sveže vode, zelene travnike in vse stvari, naj ljubijo Boga. Občudoval je z nežno željo in neizrekljivim, veselim veličastvo neba kot ogledalo, v katerem je zrl Stvarnikovo obličje.

In ljudje—??? V.L.)

Najnovjša moda

Premožna družina je povabila slavnega misijonarja na kosilo. Domača hčerka je priselila k mizi v precej izrezljani obleki. Hišni gospodar se je misijonarju opravičeval: "Oprostite, naša hčerka se ravna po najnovjši modi."

Misijonar: "O, to me nič ne moti, saj sem bil že deset let med divjaki."

ku, kot drugače ves teden ne. Kakopnik, zdaj naj bo pa vsak drug dan nedelja. Morda bo zdaj prišel še s kakšno tako, da bo pojmal: Bog daj vsaj enkrat na teden veliko noč! Aha, kar pravi naj se! Že od zadnje srede sem znašala skupaj in pekla in cvrta, ribala, brisala, pometala, čistila, da sama ne vem, kako sem vse to zmogla in da si nisem znučala nog. Saj me bi, če se ne bi tolažila z mislijo: naj bo, saj je samo enkrat v letu. Kajpak, za moške bi bilo pa res komaj, da bi bila velika noč vsaj enkrat na teden. Vse, kar je on pripomogel zraven je bilo to, da je ves teden učil ta malega (ki bo doma imel), kako bosta v nedeljo sekala pirhe in pomaranče. In sta jih. Od tedaj, ko smo prišli od maše pa do opoldne je prišel ta mali trikrat k meni po cente. Revček je izgubil 19 centov očetu, ki ga je učil. Da ga je sram ni! Ampak zvečer sem imela pa jaz zabavo, ko ni mogel on niti ganiti z desno roko. Pitati sem ga morala za večerjo. Aha, ti boš pa še sekal pomaranče in pirhe, sem ga dražila.

Poslušala sem, kako je zadržil teden malemu pripovedoval o običajih v stari kontrii o veliki noči. Pripovedoval mu je o nepkih ragljah in klepetih in ropotačah. Nisem mogla slišati vse razlage, zato ne vem, če ni namigaval s tem kaj na ženske jezike. Bom že zvedela kaj so to: raglje in ropotače.

Kar je res, je pa res, moja kolona je začela dobivati na ugledu. Kar bojim se, da se bom prevzela, pa ki sem drugače tako krotke sorte. Od vseh strani prihajajo priznanja. Čakajte, jih bom en par navedla, da mi ne bo kdo krivice delal in me dožlil, da kar tako govorim.

"Dekliči iz Waukegana" — pišejo, da čez moje kolone je ni. Tisto, kar zmaže skupaj "vaš" se gre lahko skrit, pravijo. In moj klobuk jim je všeč. So šle, tako pišejo, po vseh starih v Waukeganu, da bi takega kupile, pa ga niso nikjer našle. Se bodo peljale v Čikago, morda bo tam kaj primernega.

Gosarjeva mama iz Greenwooda, Wis. pišejo, da se jim moja kolona čez vse dopade. Pristavljajo pa, ampak bolj nazadnje, da je tudi njegova fajm. Saj vem, tisto so pristavili zastran lepšega, ker se z njim poznajo.

Prijateljica Rozalka me pa tolaži, naj si ne jemljem k srcu za zlo, če me kličejo za Micko in da naj bom vesela, da mi kdo ne izreče Micon ali kaj takega. Tudi moj novi slammik ji je grozno všeč. Pravi, da sem se za dvajset let pomladila v njem. Joj, potemtakem sem komaj na svet prišla. Vse "muvi stars" se gre do lahko skrit pred menoj, trdi Rozalka. Ampak če bo kakša parada, pravi, moram pa onega prvega pokriti, ki ima feder, da se bom postavila kot kak huzar. Ampak moški zdaj robantijo, pravi, ker hoče vsaka imeti kar po dva klobuka; enega s fedrom, enega pa z gajtrožami, kakor jih imaš ti, mi piše Rozalka, ki je tam od Kanala na Goriškem doma, in tam so sami zauber dekličiči, kakor sem slišala.

Vidite, tako me zdaj obrajtajo, prej pa še noben vedel ni, da sem na svetu. Sam Bog mi je dal misel, da sem začela s kolo. Vidim, da je njemu že strašno hudo, ki mi je dostopil vsak pondeljek ta kot v listu. Kadar dobim kakšno tako pismo, ga brem naglas in počasi, da ga dražim. Nič ne reče, ampak vidim pa, da kar farbe spreminja. Je bil že zadnji čas, da smo prišli mi dekličiči do besede in do prave, kaj ne.

Se celo gospod Tone iz Misouri so me pohvalili. Se reče, mislim, da so me pohvalili, ne vem pa ne. Zapisali so namreč, da mi dobro teče jezik. Upam, da so imeli dobro stran v mislih in da niso govorili v kakšnih "prilikhah."

Adijo, dekličiči, pa še drug pondeljek katero.

V graščinskem jarmu

FR. JAKLIČ

Zenska mi je pomagala skladati v košek in me silila ven: 'Subito, subito!' Ampak od zunaj sem mu pa povedala. Obrnila sem se, naredila pest, mu zažugala in rekla:

'Ahtik je bil mož! Ahtika bodo v pratko deli, tebe naj pa na peklenska vrata naslikajo. Ti, vranč zeleni!'

Tako sem bila jezna, da še molila nič nisem. Gori grede sem pozabila, nazaj grede je pa kar kipelo po meni od jeze. 'Lejta, kakšno je maslo,' je nadaljevala in začela odgrinjati maslo. 'Komu je sedaj podobno?'

'O, bomo pa kola namazali,' je rekel sin. 'Kar meni ga dajte!'

'Si prav tak kakor oni vranč, ki nima strahu pred božjim darom. Pretopila ga bom, da bodo smeti, ki se ga drže, na dno padle, pa bo zopet dobro in bom nesla v Ljubljano.'

Tisto pričakovanje, ki je Glavana navdalo vpricho ženine namere, je tudi vzuhtelo.

'Tak vidiš, kakšni so ljudje,' je dejal nekam potr, ko je izprevidel, da se ne izogne poti v Namršelj do Pema.

O, kako je bila pot težka! Dasi je bil Glavan primeroma še krepk možakar, čigar korak je bil še prožen in trden, je vendar težko vlekel noge za seboj in z drenovko se je opiral, da si je pomagal naprej. Pa kaj noge! Glava! Glava! Ta je bila teža in iz glave se je prelivala teža po vsem životu in vseh udih. Kako bi začel pred tistim Pemom? Kako in kaj bi govoril, da bi beseda zalegla in bi se prav izteklo. Marija, pomagaj! Razsvetli me, o sveti Duh! Sveti Martin z Iga, vojščak Kristusov, prosí zame! In take goreče vzdihljaje je pošiljal k vsem svetnikom, ki so prebivali po bližnjih cerkvah. Zbiral je misli in jih razporejal, da bi šlo vse po vrsti, ko bo začel in mu bo Pem besede snemal z jezika. Vse mu bo po vrsti povedal, kako mu je sneg podrl streho in kako je šel sin z logarjem Menatom v gozd in kako mu je Menat odkazal hoje na Kozlovih stenah, ki so sam Bog ve kako daleč in v tako grdem kraju, da hoj od tam vzeti ne more. Poprosil ga bo, naj še enkrat ukaže logarju odkazati hoje, pa če noče od kraja, kar bi bilo njemu najbolj na rokah in graščini nobene škode, naj pa vsaj pokaže tam, kjer bo mogel z vozom do njih. Tako ga bo prosil. Če bo Pem hotel vedeti, zakaj je šel Menat na Kozlove stene, bo povedal, kaj sta imela s fantom. Vsak pameten človek ve, da je fant prav imel. Da to ni kar tako! Potlej bo pa še povedal, da ni nič kreditno za človeka od graščine, če neporočene ženske zibljejo njegove otroke. To mu bo povedal, da bo videl, kakšna je ta strela s Preseke. Ponosen je bil na ta domi-

slek. A takoj je splahnil ves ponos in lepo misel je zavrgel, ko se je spomnil, da ima je tako grdo navado vsi graščinski. O, to bi Pem poskočil, ko bi mu to v oči vteknil.

Kar nekam žalosten je bil in potr, da se je lepa misel izprevrgla v nič. Tedaj je začel moliti. Primerno svetemu postnemu času in svojemu duševnemu razpoloženju je začel s skrivnostni žalostnega rožnega venca. Spomin na trpljenje našega Gospoda naj ga umiri in potolaži. Naj mu vlije poguma in ga navda s pravim duhom, da bo uklonil Pema.

Navzlic težavni hoji, se mu je zdelo, je hitro prišel v dolino. Skoraj prej kakor si je želel, je zagledal farno cerkev in mračni Namršelj, ki ni nikak zaklet gradič, pač pa stostisočkrat preklet od onih izpod graščine turjaške in izanske, ki so imeli kdaj opravka v podložniških zadevah pri oskrbniku.

Glavan se je nehote ustavil in oddehnil. Pogledal se je pod nogo, da bi videl, koliko se ga drži blata. Potem je pa skril drenovko v seči, zakaj vedelo se je splošno, da se mora pred oskrbnika le golih rok in so njegovi psi že tako vajeni, da ne puste nikogar naprej, ki ima gorjačo ali kaj podobnega v rokah.

Pa je imel nesrečo tisti dan. V kancelijo je stopil ob času, ko se je oskrbnik zabaval s svojimi psi. Komaj je odprl vrata in stopil v kancelijo, že ga je ošinil oskrbnik z očmi in zavpil: 'Marš ven! Kdo te je klicel?' 'Prišel sem,' je zajecal Glavan. 'Niks prišel! Zatraveni! Čaka kaj zunaj!' In z roko je pokazal, da Glavan ni prav nič dvomil o namenu njegove kretnje, tem manj, ko so se še psi obrnili renče vanj.

Stopil je nazaj, kolikor hitro je mogel, in še ko je vrata zapiral, je slišal: 'Kanalija!' Glavan je imel sedaj priliko premišljati, kako bo govoril. Samo žal mu je bilo, ko mu nihče ni povedal, da ima Pem baš šolo s psi in se ne utegne ukvarjati z ljudmi. Kar čutil je, koliko težje bo opravil, ker je bil toliko nepreviden, da je motil oskrbnika pri takp važnem poslu.

In ko je kmalu prišel znanec po opravkih in hotel naravnost v kancelijo, ga je ustavil: 'Počakaj, prijatelj, sedaj so psi na vrsti, potlej bova midva.'

'Kako sem ti hvaležen, da si mi povedal!' 'Potlej sta drug drugemu pravila, kajpak bolj no uho, svoje težave.

Naposled je bilo vendar pasje šole konec. Psi so privreli iz kancelije in Glavan je strahom vstopil, tem bolj, ko je opazil, da se še ena mireina motovili po kanceliji, in je dvomil, če je že konec pasjih reči. 'Si princel plačat?' ga je nahučil oskrbnik in ves razgovor takoj zasukal v drugo smer kakor ga je zasnoval in pripravil Glavan.

'Ej, ne! Saj nisem nič dolžan! Sem vse odrajtal.' 'Tako? Nič dolžan? Zpomni si: kmet je graščini vedno dolžan!'

'Ni pošajna! Pa jaz nisem!'

'Kaj pa?' 'Tedaj je Glavan jel razkladati svoje težave med vednim, nestrpnim prek in je v njem oskrbnikovim.

'Dobil si listek?' 'Pošteno! Logar ga ima sedaj.' 'Hoje so ti izkazane!' (Dalje prihodnjite.)

1948 MARCH 1948

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31					

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

APRIL

2.—Veterani 2. svetovne vojne ples v SND na St. Clair Ave.

3.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ priredi plesno veselico v SND na St. Clair Ave.

4.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ priredi spomladansko veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

9.—Mladinska liga SDZ ples v SND na St. Clair Ave.

9.—"Golden Gophers" pomladanska plesna veselica v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

10.—Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ Boosterski ples v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 8. zvečer.

11.—Ples društva Najsvetejšega Imena fare sv. Vida v šolski dvorani.

11.—Glasbena Matica koncert v avditoriju SND na St. Clair Ave.

17.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18.—Marijina družba pri fari sv. Vida priredi "Ballerina Ball" v šolski dvorani.

18.—Podružnica št. 49 SZZ priredi pomladanski ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

25.—Pevski zbor "Planina" priredi pomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu na 5050 Stanley Ave., Maple Heights, Ohio. Po koncertu ples.

MAJ

1.—Društvo Sv. Marije priredi ples v SND na St. Clair Ave.

3.—Monte Carlo priredi Dr. Sv. Imena v dvorani cerkve sv. Vida.

8.—Društvo Clevelandski

Slovinci št. 14 SDZ ples v SND na St. Clair Ave.

9.—Podružnica št. 82 SZZ priredi plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

9.—Proslava desetletnice Slovenske moške zveze v avditoriju SND na St. Clair Ave.

9.—Prvi pevski koncert pevskega zbora "Triglav" se bo vršil v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Ave. Ples po koncertu v Slovenskem domu 6818 Denison Ave. (čez cesto).

15.—Društvo Jutrarnja zveza št. 137 ABZ ples v SND na St. Clair Ave.

16.—Slovenska dobrodelna zveza "Varietni program" v avditoriju SND, na St. Clair Ave.

22.—Društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ ples v avditoriju SND na St. Clair Ave.

22.—Marijina družba fare sv. Lovrenca priredi "majski ples" v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

29.—Društvo sv. Katarine št. 29 SZS priredi "Leap Year Dance" v avditoriju SND na St. Clair Ave.

JULIJ

3-4-5.—Romanje članov Zveze društev Najsvetejšega Imena k Mariji Pomagaj v Lemont, Illinois.

AUGUST

1.—Farni piknik fare Marije Vnebovzete na Močnikarjevi farmi.

15.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi svoj piknik na Močnikarjevi farmi.

22.—Prireditve skupnih ohijskih podružnic Slovenske ženske zveze v SDD na Recher Ave.

OKTOBER

10.—Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi banket v Slovenskem domu na Holmes Ave.

čni listi se zelo razburjajo tudi nad svoje vrste "špekulantov," kot jih oni imenujejo, namreč nad kmeti, ki so zatajili pravo število živine. Iz raznih krajev poročajo, da kmetje niso povedali točne številke, koliko govedil imajo. Vse seveda v strahu, da bodo morali živino oddati. Po raznih krajih so zato okrajni odbori poslali komisije, ki so šle po hlevih in štele, koliko je utajenih govedil, prašičev, ovac itd. Tako bomo na primer o najljubših živinah iz okraja Trbovlje in iz okraja Dravograd. Časopisi poudarjajo, da se bo moral vsak kmet, ki je utajil kako živinče zagovarjati pred sodiščem. Tako bo kmet znova spoznal, kakšno svobodo mu je komunizem prinesel.

ZANIMIVE UGOTOVITVE.

—Pustimo malo kmete in pogledimo učitelje. Ti so navadno najboljši stebel vsakega režima. Pod kraljem Aleksandrom so morali vpiti za diktaturo, potem so proslavljali Petreka in kasneje so šli s partizani. Ne vsi, pa zelo mnogi. Tudi sedaj morajo, eni radi drugi neradi, oznanjati po šolah vero v trenutni režim. V šolah uče, kako častiti novega malika Tita in še Stalina. Ali se pri tem čutijo srečne? Iz konference Zveze prosvetnih delavcev, ki je bila v Ljubljani februarja meseca, vidimo, da se ti prosvetni delavci ne počutijo kar nič dobro v službi režima, za katerega radi ali neradi delajo. ("Sl. Por." 13. febr.)

BEG IZ SOL V INDUSTRIJO. Tako dobro se jim godi po šolah, da učitelji in učiteljice beže iz šol v industrijo. Neki zastopnik iz Maribora je ugotovil, da tam dobe večje plače, denarne nagrade, da imajo točno določen čas za delo in še razne druge prednosti, ki jih učitelj nima. Tudi stanovanje učitelj težje dobi kot delavec, ki dela v tovarni.

OTROCI STRADAJO. — Na istem zborovanju je neki učitelj dopovedoval, da marsikje dosega v šoli slabe uspehe, ker so otroci stradani. To je v Jugoslaviji, ki je "nova" in "svobodna."

KAKO JE V BRKINIH. — Na tem zborovanju je Marta Oblak iz sezanskega okraja pripovedovala, kako se godi učiteljem po brkinskih istrskih vaseh. Električne v teh krajih nimajo, petroleja pa se sploh ne dobi. Tako nimajo zvečer sploh nobene luči in ne morejo ničesar študirati. Stanujejo v nezakurjenih sobah. O eni učiteljici je pripovedovala, da že poltrugo leto spi na tleh. S svojimi plačami ne morejo shajati.

Take so tedaj razmere tudi za učitelje v tej blaženi novi Jugoslaviji. Ti učiteljski kuliji bodo seveda še naprej peli čast in slavo Titu. Dopovedovali bodo svetlo o novi kulturi in napredku. Le tu in tam posveti iz teh razmer kaka luč, ki z vso jasnostjo razsvetli, kako je za tem železnim zastorom.

"AMERIKA FINO ŽIVI." — Te podeželske učiteljice kljub gori opisanim razmeram večinoma

ma vzdržujejo strupeno komunistično organizacijo "Antifašističnih žena" ali v okrajšavi AFZ. Te ženske morajo ob vsaki priliki govoriti proti Ameriki, zato na Hrvaškem te ženske dražijo, da se njih naslov AFZ bere: "Amerika fino živi." Marsikatera teh učiteljic, ki se morajo gnati za to komunistično organizacijo pa zraven sama strada, se verjetno večkrat spomni, kadar mora govoriti na mitingih proti Ameriki, kako klaverno delo opravlja, ko v resnici v Ameriki z njo v primeri vsak zamorec fino živi.

Velikonočni ognji

Ta običaj poznajo le v južnem delu Koroske. Že dolgo pred Veliko nočo pripravljajo suha polena in les ali pa uporabljajo za to dračje in grmičje. Severno od Drave zažgejo kresove že ob večernih urah. Do srede 19. stoletja pa so jih tudi tukaj prizigali šele okrog druge ure po polnoči, kakor v vseh ostalih krajih. Kresi odgovarjajo verjetno spomladanskim kresom prvotnih naselelencev, Keltov, ki so jih prizigali začetkom majnika.

Kjer prižgejo krese že na krstnico, gredo fantje z bakljami iz vasi h kresnim ognjem. Baklje pripravijo že preje iz borovih ali smrekovih debel, katere precepijo in na soncu dobro posuše. Na enem koncu jih nato še drobno razcepijo in doma pomažejo s smolo. Ko zagorijo kresovi, zažgejo ob njih baklje in gredo imenom v vrstah, ali v vijugah ali pa se postavijo v obliki križa ali zvezde, pri čemer često menjajo oblike. Pot je v vsakem kraju običajno že določena. Kjer vodi nizdol, vržejo često baklje po bregu nizdol in tečejo vrisokaj za njimi, ali pa se vrte z veliko brzino okoli lastne osi in držijo bakljo vodoravno od sebe, tako da izgleda, kakor bi se vrtelo ognjeno kolo. S pesmijo in molitvijo gredo od kresa do kresa in v zadnjega vržejo ostankne baklje. Kmetje so zadovoljni, če gre baklja preko njihovega polja, čeprav jim pohodijo ozimino. Pravijo, da ta polja posebno dobro obrodijo. Starejši ljudje gredo med bakljada na polje in molijo za dobro žetev. Ker skoro v vsaki vasi prižgejo več kresov, je pogled posebno z vzvišenih krajev lep.

Medtem ko je navada bakljade omejena bolj na Podjuno in tam predvsem na del severno od Drave, srečavamo velikonočne kresove v vsem ostalem že omenjenem področju. Že iz prejšnjih časov so določene vzvišene točke, bregovi in gore, na katerih prižgo velikonočne kresove. Ko začne kres goriti, molijo okoli stoječa množica rožni venec ter gre svečano okoli ognja. Potem poje velikonočne in narodne pesmi. Možnarji zopet pričnejo grmeti in naznanjajo velikonočno nedeljo.

Na Koroskem pa imajo na Veliko noč še drug običaj, tako zvane križne ognje, ki povečujejo poganske in kršćanske običaje med seboj. Mesto velikonočnih kresov često postavijo ogromne, pet do šest metrov visoke križe iz tramov. Na prednji strani vdolbijó v tramovje vdolbine, v katere položijo pločevino in napolnijo s smolo. Preje so postavljali tudi ogromne monstrance in oltarje. Namesto kresov nato prižgejo te križne ognje, ki nudijo v svojem žaru krasno sliko. Medtem ko ugasne kres in zadonijo prvi zvonovi v velikonočno jutro, gredo ljudje domov in zaužijejo velikonočni zajtrk iz "žegna." Ponekod zajtrkujejo šele po jutranji maši.

Izvor velikonočnih ognjev je iz poganskih časov. Verjetno je, da so hoteli s tem pomagati soncu preko časa, ko sta spomladani dan in noč enako dolga ter v boju proti demonu, ki ovirava rast. Zato potrosijo pepel in oglje velikonočnih ognjev po ozimih, da preprečijo slabo žetev.

Ponekod skačejo preko velikonočnih ognjev. Z vzbujajočim velikonočnim jutrom prične zdravilni učinek spomladanskih sil. Zato obide kmet v noči od kresnice na velikonočno nedeljo svoja polja. Tudi sedaj zatikajo na poljih križce iz leskovih vejic, škropijo z blagoslovljeno vodo po poljih, da jih zaščitijo pred točo in sušo. V nekaterih krajih Podjune in Roža še obstoja "velikonočna jutranja molitev," ali "poljska molitev." Kmet moli ob vzhajajočem soncu obrnjen proti vzhodu z odkrito in povešeno glavno na svojem polju.

Minij je čas posta in zopet smejo ljudje jesti mesna jedila. V vsaki hiši jedo in postrežejo z "žegnom." Gospodinja bi vsakogar razžalila, če bi mu ne ponudila žegna. Zaročenka da zaročencu tri pisane pirhe, ki so često poslikani z lepimi narodnimi ornamentami. — Vsa služinčad dobi kot zasluženo darilo svoj del velikonočnih jedil. Pred leti so pri nas še vrgli po velikonočni južini štiri kosce od jedil skozi okno z željo, da v tem letu ne bi prinesli voda, ognj, zemlja in zrak nesreče hiši in polju.

Predvsem pa so med velikonočnimi jedili pirhi, katerim pripisujemo posebno čarodejne lastnosti pomladi. Manj znano je med podeželskimi otroki, da prinaša zajček pirhe in tudi skrivanje pirhov ni na podeželju tako v navadi kot v mestu.

Velikonočno jajce zakopljejo sredi polja, kar varuje polje pred točo. Ker daje jajce življenje, je med jedili na prvem mestu. Lepo pisane pirhe poklanja dekleta fantu in mamica obdaruje z njimi otroke. Na jajca ponekod naslikajo narodne ornamente, ali pa jihobarvajo z različnimi barvami. Povedati pa poznamo ob Veliki noči različne igre s pirhi: trkljanje s pirhi, trkanje pirhov in sekanje pirhov.

DELO DOBIJO

Za tipkanje
Sprejme se strojepisko za splošna pisarniška dela. Plača. Zglasite se pri Miss Vogel na 1114 Walnut Ave. (64)

Ženske za čiščenje
od 6 zj. do popoldne
Poln čas. Plača
Zglasite se v 5. nad.
Employment Office
Wm. Taylor & Co. 67

Za hišno delo
Sprejme se ženska za hišno delo. Jako dober dom; vzame se srednje staro žensko, ki dobi vso oskrbo in plačo. Delo v Chagrin Falls. Pokličite zvečer Hillcrest 620-R. (66)

MALI OGLASI

Gospodinja k dobri družini
Išče se žensko srednje starosti, ki bi skrbelo in imela svoj dom v moderno urejenem domu v prominentni naselbini. Skrbela bi za 7 let starega otroka in moža, ki je podnevi odsoten in zaposlen. Idealen dom za vdovo ali samsko žensko, ki jo veseli udobno gospodinjstvo. Stalno delo in plača po dogovoru. Pokličite je po dnevu ENdieott 0886 ali zvečer IVanhoe 2278. (64)

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vozal St. Clair Ave. in E. 68th

Stanovanje išče
Srednje star zakonski par brez otrok želi dobiti stanovanje 4 ali 5 sob. Kdor ima kaj primernega, naj pokliče PO 9582 po 6 uri zvečer.

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

novem "paradižu." Ostani, kjer si. Tisto ozračje morebiti res ni dobro, pa je le boljše kot je tukaj. Marsikdo bi rad zamenjal, ko bi mogel. Ali se bo še dolgo ta megla vlačila okrog naših domov? Take volje sem, da bi jo mahnil kar za vami, če bi imeli seveda peroti namesto nog.

VOJNI DOBIČEK. — Eden izmed "naslovov" za izterjavanje velikih davkov je sedaj tudi "vojni dobiček." Sedaj po treh letih se naenkrat spomnijo, da je kdo med vojno napravil "dobiček." Sedaj hočejo ta njegov dobiček v obliki davka. Povedati je

nekaj ljudi, ki tudi vojno izrabi-jo v svoje korist, toda koliko teh ljudi, ki morajo sedaj plačevati je imelo od vojne samo škodo. Pa tudi ti, ki so res imeli dobiček, so po večini že izgubili pridobljeno v teh treh letih. Eni so bili razlašeni, eni pa so že plačevali velike davke. Tako je po večini govorjenje, da gre pri enem ali drugem za vojne dobičke, samo izgovor, da bi ga pritisnelo in izveljejo iz njega, kar še ima. Tako ta "likvidacija vojnih dobičkov," kot to imenujejo, pomeni izenačenje vseh v beračiji.

ZIVINO TAJE. — Komunisti-

Otroci so kar zadovoljni. — Skupina šolskih otrok z veseljem opazuje učiteljske plete v stavlki učiteljev v Minneapolisu. Prav gotovo si žele, da bi ostali učitelji za vedno na stavlki. V tej stavlki je prizadetih 1.700 učiteljev in okrog 75.000 šolo-obveznih otrok.

DO YOU GET VITAMINS?
Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH Vitamins? A great many people do not, and so a result, feel low and tired.

ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

Petrinka

IVAN MATIČIĆ

1.

Tisti dan je izredno blago- dejno sijalo sonce na Orehovje. Bila je šele zgodnja pomlad, ko je sneg komaj skopnel in so minili prvi pomladanski nalivi. Razen tega je bila nedelja, ko ima sonce vse drugačno privlačnost kakor v delavnik. Ena sama svetla luč je razlita preko Orehovja in njegovega okolja. Trop his ždi v klancu od drevjem in ta trop je raztegnjen v stran kakor veja s čelbelmin rojem, in ta veja je zasukana, upognjena na dva odcepa. Pa niso samo hiše in drevje v klancih. Okrog so raztegnjene njive, vijugasto polje, nad Orehovjem senožeti in gmajna. Vse pa je obdano z gornje plati z gozdom, nizka hosta, visoka jelovina in bukove, kakor v prirodno zatišje proti severniku, ki brije včasih z neznansko silo. Kakor je na gornji plati gozd Orehovju v zatišje, tako je na južni strani podružnica cerkvice sv. Jeronima na hribcu, ki daje Orehovju posebno obeležje in privlačnost.

Ves ljubi dan že sije to rumeno sonce. Sredi popoldneva se pomikajo gruče Orehovcev od popoldanske službe božje od fare Slivine. Spodobno se pomenukujejo o samem lepem vremenu in blagem Gospodovem dnevu, ki jim je prinesel toliko pomladne radosti in prijetnih upov. Ko so gruče potonile v vasi, so bila zopet prazna vsa pota in steze. Je sicer migala kakva ženica, ki se je nekaj

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠE DRAGE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

Mary Strnad

ki je za vedno zatisnila svoje blage oči dne 29. marca 1945.

Tri leta že Te krije zemlja, truplo tam v grobu trohni, nam pa težko je pri srcu, po licu nam solza drči.

Mirno počivaj tam v grobu, v tihem tam kraju miru, duša na večno plačilo uživa pri ljubemu Bogu.

Zalujoči ostali:

SOPROG in OTROCI

Cleveland, O., 29. marca 1948.

V BLAG SPOMIN

DEVETE OBLETNICE SMRTI LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE MATERE

Rose Koščak

ki so se za vedno ločili od nas dne 29. marca 1929.

Spomin na Vas, draga mati, s žalostjo obhajamo, predragi, kako smo vsi želeli, da bi še med nami ostali.

Naj vam večni Bog poplača, vna Vaša dela in skrbi, katere ste za nas imeli, večni mir vam podeli

Zalujoči:

OTROCI

Cleveland, O., 29. marca 1948.

dlje pomenkovala v cerkvi z dušicami rajnikih.

Slednjič se je pa izmotalo od fare nekaj možakov. Kje neki so se tako dolgo mudili? So li molili za žive ali za rajnike? Ne, v krčmi so bili, po zna se jim. Vihar in Prhaj stopata nekam mahedravo, prav od jutranje maše sta pila; Petrinu in Zadravcu se pa nič ne pozna, saj sta šele popoldne po nauku prisedla in ga z največjo spodobnostjo podrla liter. Ravno prav za možato besedo. Prvima dvema ja pa možka beseda splahnela po vinu, in tako sta že močno utrujena. Kaj si mislite, toliko neznansko je bilo besede od maše pa do zdaj, ko gre že na podnoč. Vso živino so objedli, vse grunte premleli, orehovske in slivinske, vse gozdove, polja in vreme preresešali, davke in biriče omlatili. To je bilo kričanja! Sam Bog se usmili! Kdor je šel mimo, je mislil, da se tepejo, a je bila le beseda tako silno nabrušena.

Počasi so se pomikali preko Jeršanovih otav. Viharju in Prhaju se je beseda tako čudno zamotavala, skoro da zakavljala, da se vsi štirje niso mogli premakniti z mesta. Prva dva sta samo ujedala, druga dva sta se dobrodušno smehljala.

"Koliko ti dam za konje, Zdravec?" je usekal slednjič Prhaj.

"Kaj misliš, koliko?" mu prijazno odvrne Zdravec.

"Jaz jih niti ne maram," zamahne Vihar. "Konji so baharija! Par volov ne dam za dva para konj!"

"Prav praviš, jaz tudi ne," se odreže Prhaj. Petrin si ne more kaj, da bi se na glas ne zasmejal. Ko se namreč tako po sili štuli Prhaj med gruntarje. Vino govori sicer svoje, vendar je pa vsem znano, da ima Zdravec pol zemlje, prav tako tudi Vihar, Prhaj je pa premora komaj četrta, a Petrin komaj osmiko. Vsak naj se tedaj ponaša po svoji moči: gruntarju naj velja beseda, bajtarju pa delo in jezik za zobe!

Bilo je še nekaj zajedljivosti, je pa Zdravec previdno stegnil korak in Petrin za njim, tako da sta ostala ovinjena kmeta zadaj. Sicer bosta itak na Orehovju zavila naravnost v krčmo — in tako ne bosta vso božjo nedeljo grizljala imela v ustih. Kajti da bi kdo jedel v krčmi, bi bilo pač pod častjo. V krčmi jedo samo berači in brezdomci.

Velik in silen stopa Petrin poleg Zadravca, dasi pohlevno in verno sledi vsaki besedi.

"Nu, kje tešes zdaj, Petrin?"

"V Ložanovem sem nekaj prevzel, te dni bom pri kraju."

"Kako pa v Jaršanovem?"

"Nu, to zimo smo imeli še dokaj. O, pri Jeranu se še nekam zaslužil."

"Čakaj, jaz nameravam nekaj hoj podreti; v Bučkavih dolinah je pregošto, se mi duši."

"Drugi teden jih bomo zalijali. Nekaj boš že zaslužil, saj si potreben. Kaj ti fantje že kaj koristijo?"

"Nu, nekaj že."

"Koliko jih imaš, mislim reči, vseh skupaj?"

"Oh, kaj bi govoril," zamahne Petrin pa se brž nekaj domisli. "Kaj sem hotel reči, Zdravec: pastirja boš potrevoval, se mi zdi."

"Saj ga bom res. Kar daj mi enega."

"Da, Martinčka ti bom dal, je pridn fant."

"O tem je škoda besed. Če je tvoj, potem že vem, koliko

je vreden."

"Brez skrbi. Veš, Zdravec, še nekaj sem hotel reči. Starejšega fanta bi hotel spraviti v Ameriko."

"Drejša? Saj ima že vojaška leta, ne? Ga ne bodo pustili."

"Jih še nima. Fant je zdrav in močan, a tam se dobro zasluži, pravijo. Veš, sem mislil, če bi tebe prosil, da bi mu posodil za karto."

"Posodil, hm, to ni majhna reč."

"Seveda ni. Doma se slabo zasluži, težko se prebijamo. Zdravec, vse roke ti zastavimo, in teh je že nekaj, če mu posodiš za pot. A fant ti bo vrnil, brž ko bo zaslužil."

"Saj ne gre za tisto, ampak toliko denarja se vendar ne more vzeti kar tako iz skrinje."

"Verjamem. Toda brez skrbi, fant ti bo vrnil gorke dolarje, brž ko jih bo zaslužil."

"Nu, saj rad pomagam, če morem. Kdaj bi pa hotel?"

"Precej drugi teden bi šel po pravico na glavarstvo."

"Nu, bomo videli."

Medtem sta dospela do Sv. Jeronima. Spodobno sta se odkrila krenila gor v vas. V kolobarju so stale prijazne, bele hiše, v dostojni razdalji druga od druge. Ljudje so stali na pragu s prekrizanimi rokami in prijazno pozdravljali zakesnela vernika. Pred vsako hišo je bilo treba dajati nekaj odgovora, kolikor zahteva vljudnost. Med drugim so padali tudi veseli in zbadljivi dovtipi o tem,

kje sta se tako dolgo mudila. O, ti ljubi Bog, tako redko zadaj je, pride kmalu. Klemenata klobušta, nikoli ne zna k domu! Zelo se je jezila žena. Prav gotovo ga tudi danes ne bo. Nalašč se bosta motata, tedaj bodo šele videli Orehovci, kaj se pravi biti ves ljubi dan

pri maši. Viharica ju je brž vprašala po svojem starem. Zadaj je, pride kmalu. Klemenata klobušta, nikoli ne zna k domu! Zelo se je jezila žena. Prav gotovo ga tudi danes ne bo. Nalašč se bosta motata, tedaj bodo šele videli Orehovci, kaj se pravi biti ves ljubi dan

sta pohulila v Klavževo krčmo, ali morda celo k Žerdinu, tam bosta še bolj varna pred hudo uro žen.

Kuteževa družina je zbrana na klopi pred hišo, prav tako Teminčeva in Malnarjeva, tako da je Zdravcu in Petrinu kar nerodno iti mimo, na da bi ugenila kako modro. Iz Klavževe hiše se sliši glasen pogovor pivcev, iz Ložanovega kota odmeva gromka beseda gospodarja, ki odreja ukaže hlapcem in sinovom za jutri. To je dvor, kakršnega ne premore Orehovje.

Petrin vošči blagu sreče in gre dalje. To so kmetje, trdni pravi kmetje, si misli in trpko vzdihe. Gre mimo Jelenove hiše mimo Česarjeve, Ferjanove, Šgafarjeve. So to že malce pohlevnejše hiše, po tretjino zemlje imajo; to so podružnički. Toda Petrin se ozre preko stranpoti na klanec, od koder odmeva harmonika in glasna beseda pivcev.

kar zgledujejo, nekateri iz občudovanja, a mnogi apričo zavisti. Saj to niso voli, bivoli so ali pa divji bikli. Nazadnje pa izviharajo konjske grive iz Zadravevega kota. Viharni in brhki se zaženo po vasi, potem pa še okrog lipe in korita. Zadravec si viha brke, Petrin hvali konje na vso moč, sam Jordan in Kotovec prideta občudovat iskro žival. Saj konji so v ponos Orehovju; ljudem se iskrijo oči, nekateri so kar razburjeni.

Petrin vošči blagu sreče in gre dalje. To so kmetje, trdni pravi kmetje, si misli in trpko vzdihe. Gre mimo Jelenove hiše mimo Česarjeve, Ferjanove, Šgafarjeve. So to že malce pohlevnejše hiše, po tretjino zemlje imajo; to so podružnički. Toda Petrin se ozre preko stranpoti na klanec, od koder odmeva harmonika in glasna beseda pivcev.

(Dalje prihodnjik)

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

1888

1948

Naznanilo in Zahvala

Z veliko bolestjo in žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt vzela iz naše srede našo drago soprogo in ljubljeno mater

Mary Jerše

ROJENA KORITNIK

ki je po kratki in mučni bolezni preminila in se preselila v večnost dne 29. januarja 1948 v starosti 59 let. Pokojna je bila doma iz vasi Loka na Spodnjem Štajerskem.

Po opravljeni slovesni sveti maši zadušnici v cerkvi sv. Pavla je bila položena k večnemu počitku dne 2. februarja 1948 na Kalvarijo pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Rev. Brennan za opravljeno slovesno sveto mašo in druge pogrebne obrede. Enako hvalo Rev. Coulan in Rev. Murney za asistenco.

Našo prav iskreno zahvalo naj sprejmejo vsi številni prijatelji, ki so blagopokojni okrasili krsto v zadnji pozdrav s tako krasnimi vencami. Enako lepa hvala vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo brale za mir in blag pokoj njene duše.

Iskrena hvala vsem, ki so jo prišli kropiti na mrtvaškem odru, kakor tudi vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba. Lepa hvala članom in članicam društva Slovenski dom št. 6 SDZ in podružnice št. 14 SZZ za tako veliko udeležbo pri pogrebu.

Lepa hvala sosedom, ki so nam na en ali drug način kaj pomagali ter nam bili v toliko pomoč in tolažbo v teh žalostnih dneh. Lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile pri pogrebu brezplačno.

Lepa hvala August F. Svetek pogrebniemu zavodu za vso pomoč in postrežbo ter za tako lepo urejen pogreb.

Ti, preljubljeni in nepozabna soproga in mati, končalo se je Tvoje zemeljsko trpljenje, odšla si od nas v neskončno večnost, da prejmeš plačilo, katerega si zaslužila. Sedaj ob Tvojem svežem grobu Ti še enkrat želimo: Bog Ti daj večni mir in pokoj!

Zalujoči ostali:

LOUIS JERSE, soprog

LOUIS Jr., in STANLEY, sinova

CHRISTINE por. KOCI, in STEPHANIE por. LYNN, hčeri

ZETA, SINAMI in VNUKI

V stari domovini zapišča brata FRANCETA, JOZETA in

LOJZETA, sestro ANO, ter več sorodnikov

Cleveland, Ohio, 29. marca 1948.

E. W. BLISS CO.

NEEDS

35 ASSEMBLERS

ON

HEAVY MACHINERY

2ND SHIFT 3:30 - 12:00

GOOD HOURLY RATE

East 222nd & St. Clair

KEenmore 6010

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijaska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

Tom Brouillett, član "4-H kluba" v Waterville, N. Y. krmi na svoji farmi 10 pet dni starih pijskov, katerih mati je v preveč slabem stanju, da bi jih mogla sama dojiti.